

እታ ዓባይ መርከብ ናይ ለውጥ ትምርሽ

እታ ዓባይ መርከብ ሓድነት፣ ንቕሎ ኣደታት ንምድሓን ህዝብን ሃገርን ዞባ ኤውሮጳ፣ ብፍጥነትን ቁኑዕ ቡሶላ ሓዛ ጉዕዞኣ ትቕጽል ኣላ።

እዛ መርከብ ኣደታት ንኹሉ ህዝቢ ንፍትሕን ግዝኣተ-ሕግን ዝቃለስ ኤርትራዊ ዜጋ ከእንግድ ዝኸእል ቦታ ዘለዎ ናይ ሓባር ጽላል ምእንቲ ከህሉ፣ መኣዲ ዘተ ብምጥጣሕ፣ ኩሉ ኣብ ዲያስጶራ (ኣብ ስደት ዝነበር) ህዝብና ብሓፈሻ፣ ብፍላይ ከኣ ዞባ ኤውሮጳ ግዲኡ ዘበርከተሉ ዕድል እትኸፍትን እተዋሃህድን ንምኳን ተበጊሳ።

ከም ንዝክሮ ሓርበኛታት ኣደታት ሓልፍነት ወሲደን 8 መጋቢት 2019 ኣብ ፍራንክፎርት (ጀርመን) ዝተኻየደ ጽምብል፣ ካብኡ ዝወጸ ኣዋሃሃዲ ሽማግሌ፣ ካብታ ዕለት ጀሚሩ ብዘይ ምቑራጽ ኣብ ስራሕ ተጻሚዮ ይርከብ።

ብቐዳምነት ራኢን/ዕላማን ንዑኡ ዘገልግል ህንጻ-ሕገ ኣጽዲቕ፣ ብኡኡ መሰረት መደብ ዕዮ ሰሪዑ።

ብምቕጻል ንመደብ ስርሓት ዘካይዱ ሓሙሽተ ሓይሊ ዕማማት መዚዙ። 1) ክፍሊ ዜናን ሓበረታን፣ 2) ክፍሊ ድለባ ሃብቲን ንዋትን፣ 3) ክፍሊ ማሕበራዊ ዝምድናን/ርክባትን፣ 4) ክፍሊ ውደባን ጎረቤትን ምንቕቓሕን፣ 5) ክፍሊ ስነ-ጥበባዊ-ያን(ሙዚቀኛታት)፣ ስነ-ኪነትን ክኾኑ ከለዉ፣ ኩሎም ክፍሊ ዕዮታት ንዝተቐበልዎ ሓልፍነት ከዋሃህዱን ንኡሳን ሓይሊ ዕማማት እናወዘዑ፣ ናይ ምሉኣት ዚጋታት ኤርትራውያንን ዘሳትፍን፣ ተበጊሶ ንቕሎ ኣደታት ብጉቡእ ዝካታተሉን ዝርድኡን ወጻእተኛታት ክሕወስዎ ምግባር ጹዑቕን ዝተኣሳሰረ ኣሳራርሓ ክካየድ እዛ ዓባይ መርከብ ሰፊፊኣ ብኩጹር ጉዕዞኣ ትቕጽል ኣላ።

እዞም ዝተፋላለዩ ክፍሊ ስርሓት እንታይ ዓይነት ኣጋባብ ክኸተሉ ንዝበል ርእሰ ነገር፣ ሰፊሕን ዑመቕ ዝበለ ምይይጥ ዝተኻየደሉን ጽላት ብጽላት ንስራሕ ዝጠቕም ሓሳባት ዝፈሰሰሉን መደብ እዩ ተኻይዱ።

ዝኣክል ሕቤረታ ደኣ ይዋሃብ እምበር፣ ነፍሲ ወከፍ ሓይሊ ዕማም፣ ከም ኩነታቲ ቀዳምነት ክዋሃቦ ዘለዎ ስርሓት/ፕሮግራም ክትሰርዕን፣ ምስ ተዋሂቡ ዘሎ ሓጺር ጊዜ ኣዋሃሃዲ ባዕላ መደብ-ስርሓታ ክትሰርዕዮ ተማሕጺኑ። ዝወጽእ መደብ ስርሓት ካብ ዕላማን/ራኢን ተነዲፉ ዘሎ ሓፈሻዊ መደብ ስርሓት ዘይጥሕስን፣ ቅዳሕ ናብ ኣዋሃሃዲት ሽማግሌ ክልኣኽ ከም ዘለዎ ምርድዳእ ተበጊሑ።

ብሓፈሻ እቲ ዝተዋህበ ምክርታት እንታይ ይመስል ነይሩ?

1) ንክፍሊ ዜናን ሓበረታን፣ ኩሉ ዝካየድ ነጥፍታት ናይ ሓይሊ ዕማማት፣ ጊዜ ከይወሰደ ንህዝቢ ሓበረታ ምሃብ፤ እዚ ነቲ ጉሉጽነት ዘገልግልን፣ ህዝቢ ክፈልጥን ክካታተልን፣ ብወገኑ ከኣ ናይ ምስታፍ ባይታ ክጥቀምን ቦቲ እሱ ዝውስኖ ኣጋባ ሞራላዊን፣ ንዋታዊን፣ ገንዘባዊ ሓገዝ ከውፊ ይሕግዝ።

ውጻኢት ስርሓት ናብ ኩለን ማዕከናት ዜና ምዝርጋሕ። ምስ ኩለን ማዕከናት ዜና ምልውዋጥን፣ ሓድሕዳዊ ስምምዕ ከህሉ ምጽግር፤ ልክዕ ከምተን ህዝባዊ-ያን ማሕበራት እዘን

ናይ ማዕከን ትካላት ኣብ ሞንግእን (ኤትካዊ) ስነ-ምግባር ኮታ ወግዓዊ ኣጋባብ ዝኸተላሉን ዝዳጋገፋሉ ዝተዓዳማማሉን፤ ምድያን ጠቕሙን ምዝታይ ፍልጠት ዘህብትማሉ፤ ካብ ዘዩድሊ ኣብ ነንሕድህድካ ህሰያታት ዝርሕቃሉ፤ ኮታ ናይ ሓባር መኣዲ ዘተ ዜና ከህሉወሉ ዝኸእል ሃዋህው ምፍጣር። ኣባላት ኮሚቴ ን.አ. በቢ ዓቕሞም ብዛዕባ ጉዕዞ ን.አ.ን.ህ.ሃ.ዲ.ኤ. ዓንቀጻት ክጽሕፉ ምትብባዕ፤...ወዘት።

2) ክፍሊ መጠናዊ ድህሰ ሃብቲ(ፋይናንስ)፡- እዛ ሓይሊ ዕማም እዚኣ ብኸኢላታት እና ተደገፊት ካብ ህዝብና ይኹን ክዳጋገፋና ዝኸእሉ ወጻእተኛታት፣ ስልትን ስትራተጂን ትድህስስ። ነቲ ሰፊሕ ንኹሉ ከሳትፍ ዝድለ ዘሎ ጉባኤ ብዘይ ስኽፍታ ክካናወን ምእንቲ እኹል ባጀት ዝርከበሉ መላታት ትጥቀም።

3) ክፍሊ ማሕበራዊ ዝምድናታትን/ርክባትን፡- እዛ ኮሚቴ እዚኣ ነተን ድሮ ተጠርኒፊን ዘለዋ ውድባት፤ ኣብ ጽምብል 8 መጋቢት ፍራንክፎርት(ጀርመን) ተሳቲፊን ዝነበራ፤ ብመሰረት ጽዊዒት ኣደታት ን.ህ.ሃ.ዲ.ኤ.፤ ሂሳብ ዝነበራ መብጽዓ ተራኽብካ ዓውደ-መጽናዕቲ(workshop) ዝካየደሉ ውጥናት እናኣውጻእካ ቅድሚ ጉባኤ ምቅርራብ፤ ንኹሉ ጠርኒፋ ከስርሕ ዝኸእል ንድፊን፣ ከስርሕ ዘብቅዕ መደብ ስርሓት፤ ከኸብርን ክቕይድን ዝኸእል ህንጻ ሕጊ፣ ዝወጸሉ መስርሕ ክካየድ።

ነተን ሕጂ ይኣክል ምፍልላይ፤ ብቅዕ ወገነይ ወገንካ፤ ማሕበራዊ ማሕበርካ፤ ሓድነት ኣብ ቡዙሕነት፣ ኢላን ናይ ሓባር ባይታን ሓቢርካ ንምስራሕ ካብ ነዊሕ እዋን ተበጊሶ ኣብ ጉዕዞ ዘለዋ ሓይሊ ዕማማት/ጥርናፊታት ምንቅስቃሳት፤ ኒፊት ተራኽብካ መደብ ስርሓትካ ብምንጽጻር ተዋሓሂዩ ብሓባር እትሰርሓሉ ጽምዳዊ ኣጋባብ ምኽታል። እተን ካልኣት ህዝባውያን ማሕበራት ውድባት እዉን እንተኮነ ስርሓተን ጉዕዞኦንን ብኡጽር መጽናዕቲ ድሕሪ ምክያድ ኣብ ናይ ሓባራዊ ንድፊ ዝመጸሉ ስልቲ/ውጥን ምጥቃም።

ከኢላታት፤ ሙሉ-ራት-ኣካላት፤ ሰብ-ተሞክሮ፤ ምስተን ናይ ሓባር ውጥን ከውጽኦ ቁሩባት ዝኾና ማሕበራት/ውድባት ኣብ ስራሕ ብምጽማድ መልክዑን ሕጋውነቱን ዝሓዘ ሰነድ ክቐርብ ምእንቲ፤ ረኽብካ ኣብዚ ህዝብን ሃገርን ንምድሓን፤ ነጠፎም ክሰርሑ ከም ዘለዎም፤ ህዝቢ ዓቢ ትጽቢት ይገብረሎም ምህላውን፤ ንቕሎ ኣደታት ብወገን ምስክር ክህባ ምኹንን ብምሕባር ተዋሳኢቲ ክኾኑ ምጽግር፤...ወዘተ።

4) ክፍሊ ውደባን ንስንስን ምንቕቓሕን፡- ናይዛ ክፍሊ ዕዮ'ዚኣ ነቶም ስጋብ ሕጂ ውልቀ ኣጋባብ ቃልሲ ነካይድ ኣሎና ዝብሉ ከም (activistst) ወይ ሓርበኛታት ገይርም ንሰውነቶም ዘላልይዎ፤ ከምኡ ናብተን ተጠርኒፊን ዝቃለሳ እምነቶም ዘይሃብወን፤ ሕጂ ግን ነዚ ንኹሉ ሓቕፋ ከቃልስ ዝፍትን ዘሎ-ባይታ፤ ብተበግሶ ኣዴታ ዝተኸሰተ ክሳተፋን ንጡፋት ኮይኖም ክዋሱኡን ምዕዳም።

ብፍላይ ክኣ ንመንእሲያት ዝዓለመ፣ ፋሕ ኢሎም ኣብ ምድህሳስ ባይታ መቃለሲ ዘለዉ፣ ካብ ኣብ በቢዓይነቱ ህዝባውያን መራኽቢታት፤ ኣብ ናይ ማንዛ(virtual) ቃልሲ፣ ኣብዚ ናይ ሓባር መኣዲ ኣደታት ክሳተፉ ምግባር። ነቶም መብዛሕትኦም ስቕታ መሪጾም ዝጸንዱ ዘለዉን ክፍሊ ህዝብና፤ ክባራብናን እሶም እውን ሕጂ ይኣክል ግዝኣተ ውልቀ መላኸነት፣ ግዝኣተ-ሕጊ ይንገስ፣

ፍትሐ ይረከብ፣ ደብዳቤና ይትላገጸህ፣ ይላክልህ ስቅታ ዓውልና ዲሞክራሲ ገጸውፅ ከብሉሉ ዝኸእሉ መላን አግባብን ምጥቃም፡...ወዘተ

5) ክፍሊ ስነ ጥበባውያን(ሙዚቀኛታት)፣ ስነ ኪነትን፣ በቢ-ዓይነት ዓቕሚ-አርት ዘለዎም ዜጋታትና ፣ እዚኦም ሰብ ሞያ ስለ ዝኸኸሉ፣ ምንቕቃሕን ድለባ ሃብቲ (ገንዘብ) ብዙሕ ከበርክቲ ስለ ዝኸእሉ፣ ክም ኩነታቲ ብልቦናን ክእለትን ክትሓዝ ስለ ዘለዎ፣ መንእሰያት ገምጥርናፍ ዝተሓዎሶ ብ-አዴታት ብሓፈሻ ብፍላይ ክኣ ኩለን ደቂ አንስትዮ ከም መደብን ገረን ክሕዝኦ ባይታ ንዕኡን ተገዲፋ፡፡-ብናታተን መገዲን መደብን ክካየድን፣ ነቲ ናታተን ክእለትን ዓቕልን ምጽውዋርን ተጠቂመን ከዕውትኦ ምኻነን ዘየጣራጥር እዩ። ምስክሩ እቲ ጽንብል 8 መጋቢት 2019 ፍራንክፎርት(ጀርመን) ብሩህ አብነት እዩ።

ከዚ ትርእይዎ በዚ ዓይነት አጋባብ ንሰራሕ ክብገስ ከሎ፣ ካብ ህዝብን፣ ህዝባውያን ማሕበራትን፣ ዝተፋላለዎ ትካላትን፣ ተሳትፎን ምሉእ ምድግጋፍ ክህብሉ ዓቢ ትጽቢት ይግበረሉ፤ ተስፋን ፍናንን ዝመልኦ ንቕሎ ኣደታት ክዕውት ናይ ኩሉ ጸዕርን ምትሕብባርን ይሓትት።

ህዝቢ ዘማእከሉ ዘበለ ቃልስታት ከም ዝዕውት ጥርጥር የለን።

ሓቢርና ንምቕላስ ንበገስ፤ ስርዓተ ውልቀ መላኺ ክስበር።

ብሓልዮት ክፍሊ ዜናን ሓበረታን